

GŁOS WĄBRZEŃSKI

Przedpłata: w kwart. miesięcznie 1,50 zł z odroczeniem płatności 20 gr wstępu. W wypadkach nieprzewidywalnych, przy wstrzymaniu przedsięwzięcia, słożeniu pracy, przerwaniu komunikacji, otrzymujący nie ma prawa żądać pozatermi-
nowych dostawek gazety, lub zwrotu osmy abonamentu. Za druki ogłoszeń, redakcja nie odpowiada.

Ogłoszenia: Za ogłosz. pobiera się od wiersza 3-lin. w wiadomościach poczynnych 30 gr na pierwszy str. 50 gr. Rabatu udziela się przy częstem ogłoszeniu. „Głos Wąbrzeski” wychodzi trzy razy tygodniowo w poniedziałek, środę i piątek. Skrzynka pocztowa 23. Redakcja i administracja ul. Mickiewicza 11. Telefon 80. Konto czekowe P. K. O. Poznań 204.252.

Poniedziałek Dezyderjusza
Wtorek Joanna wd.
Środa Grzegorza p. w.

Dziś wschód słońca o godz. 3.32 zach 19.33
Jutro „ 3.31 „ 19.34
Dziś „ księżyc „ 23.38 „ 12.16

Nr. 60

Wąbrzeźno, wtorek 24 maja 1927 r.

Rok VII

Materalizm czy ideały chrześcijańskie.

Powojenne społeczeństwa od lat kilkunastu przechodzą głęboki kryzys w swym życiu publicznym. Nietylko u nas, lecz i za granicą widoczny jest wielki upadek moralności i zanik szlachetniejszych porywów i dążeń do celów idealnych. Najbardziej widocznym jest ten stan zwłaszcza wśród warstw wyższych i bardziej inteligentnych, które powołane są do przewodzenia narodowi i wskazywania mu dróg postępowania i rozwoju.

Głębokie ślady w psychice dzisiejszego pokolenia wyryl okres kilkoletniej krwawej rzezi narodów. Kłątwa wojny i krwi przelanej ciąży dotychczas nad nami zatruwając atmosferę naszego życia zbiorowego.

Kłęski i ogólne powojenne zubożenie ludności przyczyniły się ogromnie do obniżenia w szerokich warstwach poziomu etycznego i pozbawienia ich wyższych ideałów życiowych. Na plan pierwszy zarówno w życiu prywatnym jak i społecznym wysunęła się bezwzględna walka o byt.

Materalizm i poziom dążenia do używania życia za wszelką cenę, do osiągnięcia bogactw i dóbr materialnych bez względu na zasady i ideały moralne — stały się dzisiaj zjawiskiem bardzo rozpowszechnionym.

Demoralizacja i zepsucie rozpanoszyło się po miastach, a stąd przerzuciło się nawet i na wieś, gdzie dotychczas lud polski w znoej pracy na swej roli ustrzegł się zgubnych wpływów i zachował zdrowie fizyczne i moralne, stanowiąc zdrowy rdzeń i niewyczerpane źródło nowych sił narodu.

Fale nowożytnego pogaństwa zalewają dzisiaj świat, grożąc nam zagładą kultury i cywilizacji chrześcijańskiej. Złoty cielec, jako symbol możności nieograniczonego użycia, staje się bożyszczem tłumów.

W pogoni za nim, w szalonym wyścigu dla zdobycia grosza ludzie gniją i miażdżą się wzajemnie. Padają słabsi, giną młodzi i starzy znacząc sobą triumfalny pochód złotego molocha. Ludzkość otumaniona i zasugerowana blaskiem złota błądzi w ciemnościach nie mogąc znaleźć prawdziwej drogi do swego szczęścia.

A przecież prawdziwe szczęście jest tak blisko! Tkwi ono w nas samych, trzeba tylko umieć odnaleźć je w sobie.

Materalizm, życie, bogactwo nie mogą dać nam prawdziwego szczęścia i zadowolenia. Są one tylko złudnym narkotykiem odurzającym nas chwilowo, lecz nawet największe bogactwo, najwyższe rozkosze nie mogą na stałe zaspokoić potrzeb ducha ludzkiego. Złudzą one dla tłumy, który ich pragnie — nie posiadając. Ciężarem i przesytem są one dla tych, którzy je osiągnęli.

Poziomy materalizm nie może zaspokoić wiecznego głodu ducha ludzkiego. Pierwiastki duchowe dobra i piękna tkwiące w zarodku w naturze naszej, muszą znaleźć dla siebie pole rozwoju, aby człowiek osiągnął tu na ziemi pełnię prawdziwego szczęścia.

Zdolność poprzestawania na małym i osiągnięta skutkiem tego harmonia wewnętrzna z otaczającymi nas warunkami — może dać nam prawdziwe zadowolenie z życia. Dobra materialne są oczywiście konieczne dla zaspakajania naszych potrzeb, ale muszą one służyć nam jedynie jako środek niezbędny dla podtrzymania naszego istnienia. Nigdy posiadanie ich nie powinno stawać się dla nas celem samym w sobie. Środki materialne nie mogą stawać się dla nas fetyszem, gdyż człowiek i jego duch winien panować nad materją a nie odwrotnie.

Prawdziwe szczęście i zadowolenie osiągnąć możemy tylko w szczytnych ideach chrześcijaństwa, od których ludzkość dzisiejsza mimo swej nazwy i szaty zewnętrznej — tak bardzo daleko odbiegła.

Wróćmy do Chrystusa, wprowadźmy w życie nasze wskazówki Jego nauki, a napewno zmieni się na lepsze obecna dola nasza. Życie społeczne uzdrowi się i rozkwitnie. Znikną ostre bolączki i przeciwieństwa klasowe, złagodzone balsamem miłości chrześcijańskiej i prawdziwego braterstwa. Pryśnie złuda i omamienie, rzucające nas do bratobójczej walki wzajemnej. Z oczu naszych spadnie łuska, nie pozwalająca nam ocenić prawdziwych wartości w życiu, ujrzymy wówczas całą nicość i znikomość złotego cielca i służby dla niego.

Ohydne napaści nacjonalistów niemieckich w Gdańsku na Polskę i Ligę Narodów.

Gdańsk. Na terenie W. M. Gdańska, w Gross Lichtenau, odbyło się zebranie partii niemieckonarodowej. Na zebraniu tem nacjonaści niemieccy w niesłychanie ohydny sposób napałali na Polskę, oraz na Ligę Narodów, nie przebierając w wyrazach. Szczególną furją oznaczało się przemówienie sekretarza partii, największej partii w Gdańsku, Michaela, który pieniąc się rzucał dookoła siebie wyrazami, których wprost nie można powtórzyć. Ligę Narodów nazwał Michaelis kinoteatrem, a wysokiego komisarza Ligi Narodów w Gdańsku — baranem.

Dla określenia Polaków zaczerpnął Michaelias

Chcąc zbudować przyszłość narodu, odrodzić się przedewszystkiem sami moralnie. Bez wielkich ideałów moralnych naród niezdolny jest do wytworzenia szczęśliwego społeczeństwa. Zmateralizowanie i zepsucie musi nas doprowadzić do upadku. Na bolączki i choroby społeczne jedynym radykalnym lekarstwem może być tylko uzdrowienie moralne i odrodzenie ideałów chrześcijańskich. Wszelkie inne sposoby, to tylko środki leczące zewnętrzne objawy, ale bezskuteczne dla usunięcia samej choroby.

nazwę ze świata zwierzęcego, jeszcze gorszą cieszących się opinją.

Wobec takich wystąpień wysoce niekulturalnych wydają się wszelkie środki odwetowe wprost za łagodne i za słabe. Jednakże przemilczeć ich nie można, a jedyną drobną satysfakcją jest ostatecznie powiedzieć, że cień tych obrzydliwości politycznych pada na same Niemcy, stawiając je w najgorszym świetle.

Gdańsk powinien jednak odczuć także materialnie skutki polityki, uprawianej przez jego największą partję.

Krótkie wiadomości telegraficzne.

Rząd dotychczas jeszcze nie ustalił swego stanowiska w sprawie zwołania nadzwyczajnej sesji sejmowej. Wobec tego koła parlamentarne korzystając ze zjazdu posłów w dniu 1 czerwca zamierzają zebrać konwent senjorów, któryby się zajął ustaleniem terminu rozpoczęcia się nadzwyczajnej sesji. Zamiarem marsz. Rataja jest rozpocząć przed połową czerwca.

Według ostatecznych obliczeń głównej komisji wyborczej liczba osób uprawnionych do głosowania w wyborach niedzielnych do rady miejskiej wynosi 626,316.

W ub. sobotę rano odbył dłuższą konferencję z ministrem skarbu Czechowiczem p. Dr. Młynarski wiceprezes Banku Polskiego. Dr. Młynarski wrócił w piątek z Paryża gdzie prowadził różne konferencje z konsorcjum amerykańskim o pożyczkę dla Polski.

W ub. sobotę o godz. 11 wicepremier Bartel przyjął ministra pracy i op. sp. Jurkiewicza i odbył z nim blisko godzinną konferencję na temat spraw dotyczących jego resortu.

Jak się dowiadujemy za ub. tydzień liczba bezrobotnych w dalszym ciągu wykazała zmniejszenie o 5 i pół tysiąca tak, że ostatni tydzień został zamknięty liczbą 182 tysięcy zarejestrowanych bezrobotnych.

Dnia 17 bm. popełniła samobójstwo kometantka drużyny żeńskich związków strzeleckiego, okręgu Śląskiego, Stanisława Rurańczakówna 23-letnia nauczycielka w Brzezinkach. Powodem samobójstwa był prawdopodobnie rozstrój nerwowy. W wspomnianym dniu poddała się Rurańczakówna egzaminowi nauczycielskiemu, który

złożyła z postępowaniem bardzo dobrym a natychmiast po powrocie do domu, wystrzelił z rewolweru w serce pozbawiła się życia.

Dzienniki niemieckie piszą, że roboty przy burzeniu fortyfikacji w Królewcu, Głogowej i Kistrzyniu zostały ukończone. Ogółem zburzonych zostało 88 umocnień fortyfikacyjnych. General Paveł, który prowadził prace niwelacyjne przyjeżdża w tych dniach do Berlina celem złożenia raportu rządowi rzeszy. Gabinet zamierza następnie przedłożyć pisemne sprawozdanie o dokonanych pracach ambasadorom zainteresowanych państw w Berlinie, odrzucając jednakże wszelkie kompromisy co do przeprowadzenia kontroli prac niwelacyjnych.

Z Bukaresztu donoszą, że stan zdrowia króla Ferdynanda znacznie się pogorszył. Od trzech dni doprowadzanie pokarmów natrafia na wielkie trudności, Konsylium lekarzy pielęgnujących króla pracuje obecnie nad środkami zaradczymi.

Dnia 19 bm. władze policyjne przeprowadziły aresztowania jednej z najniebezpieczniejszych osobistości wywiadu sowieckiego Osobistość owa, której nazwisko trzymane jest ze względu prowadzonego śledztwa w tajemnicy, przybyła przed kilku dniami z Moskwy do Wilna w ważnej misji. Szczegóły mają być w najbliższym czasie ujawnione.

Według jednego z pism w rozmowach Brianda z Chaberlainem ustalono następujące punkty.

1. Francja oświadcza swą gotowość pójścia za Anglję w jej polityce wobec Moskwy;
2. za to Anglja chce popierać politykę nadreńską Francji;
3. Francja podziela stanowisko angielskie w polityce z Italją jakoteż
4. stanowisko Anglji w jej polityce chińskiej.

Rozwiązanie Rady Miejskiej w Toruniu.

Warszawa. „Rzeczpospolita” donosi, iż obiegają pogłoski jakoby Ministerstwo Spraw Wewnętrznych nosiło się z zamiarem rozwiązania

Rady Miejskiej i Magistratu miasta Torunia. Funkcje zaś ich objąć ma specjalnie mianowany komisarz rządowy na miasto Toruń.

Dziś po południu o godz. 3-ciej powołał Bóg do Swej chwały
naszą najdroższą matkę śp.

Helene Brodzka

z domu Rogalli

w 78 roku życia. O czem donoszą krewnym i znajomym ciężko strapione

córki

Wąbrzeźno, Wrocław, dnia 22 maja 1927 r.

Pogrzeb odbędzie się w piątek, o godz. 9,30 rano z domu żałoby do kościoła stamtąd na cmentarz.

W piątek, dnia 20 bm. wieczorem zasnęła w Bogu,
po długich, a ciężkich cierpieniach, żona naszego członka
i b. cechmistrza śp.

Ida Köhlerowa

w 73 roku życia

W zmarłej tracimy wierną przyjaciółkę naszego rzemiosła.
Cześć Jej pamięci!

Wąbrzeźno, dnia 22 maja 1927 r.

Cech Rzeźniczy w Wąbrzeźnie

Wyprowadzenie zwłok z kostnicy o godz. 3 po południu na cmentarz ewangelicki odbędzie się w środę, 25 bm
Uprasza się wszystkich czł. o wzięcie udziału w pogrzebie

Niniejszem zawiadamia się, że firma

Teodor Krzyśko, Kowalewo

Tel. 98

ul. Nowa

Tel. 98

Skład wód mineralnych i hurtownia piwa

reprezentuje firmę:

Jan Götz, Okocim

na obwód Kowalewo i Golub

z polecenia generalnego reprezentanta

T. Chmurzyński & Gorczyński

w Toruniu ul. Prosta 15/17 tel. 125

Wszelkie zamówienia na obwód Kowalewo
i Golub skierować należy do f-my Teodor Krzyśko.

Przetarg przymusowy

W wtorek, dnia 31 maja 1927 r. o godz. 10-tej
przed poł. sprzedawany będzie najwięcej dają-
cemu za natychmiastową zapłatę gotówką obok
kościoła ewangelickiego

PIEC ŻELAZNY

MIEJSKI URZĄD EGZEKUCYJNY
przy Magistracie w Wąbrzeźnie.

Bacność *Ford* Bacność

Przyjeżdżając do Zoppot pamiętajcie, że zastęp-
stwo FORDA w Zoppotach, sprzedaje wozy no-
we, wszelkiego rodzaju

na 12—18 rat miesięcznych.

Jeśli Was ta niezwykła okazja interesuje, napisz-
cie zaraz, adresując: „Zastępstwo FORDA“, Zoppot.
— Dla oficerów polskich specjalne ulgi. —

Poszukuję zaraz

dojarza

(szwajcara)

HAGEDORN
Dębowałaka

KRAWCOWA

domowa
z dłuższą praktyką wy-
konuje wszelką pracę
także kostjomy, płaszcze
Chętnie wyjeżdża
w okolice

Wiad. w adm. Głosu Wąbrz.

KASY

„NATIONAL“
naprawia fachowo, oraz
dostarcza do nich rolki
bonowe i kontrolne f-ma
St. Skóra i Ska. Bydgoszcz
Gdańska, 163. Tel. 1175.

BALE

dębowe i brzozone
sprychy
dyszle

i olszowe

deski

poleca tanio

Malinowski

Wąbrzeźno

ulica Kolejowa 52

TELEFON 90

Licytacja

tegorocznego zbioru trawy z rowów
i sk rp przy szosach powiatowych
odbędzie się w następuj. terminach:

1. W piątek, dnia 27 maja br. o go-
dzinie 10 przed poł. w Starostwie
szosy: Płużnica — Orłowo, Płu-
żnica — Wąbrzeźno, Trzcianek
— Wielądź, Wąbrzeźno — Sta-
nisławki, Wąbrzeźno — Radzyn,
Wąbrzeźno — Ryńsk, — Wąbrze-
źno — Pływaczewo i Wąbrzeźno
— Zieleń — Dworzec.
2. W sobotę, dnia 28 maja br. o go-
dzinie 10 przed poł. w Kowalewie
przy szopie do narzędzi szosowych
szosy: Orzechowo — Kowalewo,
Węgorzyn — Orzechowo, Grono-
wo — Kowalewo, Wielkołaka —
Rychnowo, Sierakowo — Mlewo,
Kowalewo — Chełmonie, Ryńsk
— Orzechowo, Ryńsk — Siera-
kowo i Pływaczewo — Kowalewo.
3. W poniedziałek, dnia 30 maja br.
o godz. 10 przed poł. przy skrzy-
żowaniu kolejowym w Myśliwcu
szosy: Wąbrzeźno — Osieczek,
Dębowałaka — Książki, Wąbrze-
źno — Książki, Zaskocz i Książ-
ki — Brudzawki.
4. We wtorek, dnia 31-go maja br.
o godz. 10 przed poł. w Niedź-
wiedziu przy szopie do narzędzi
szosowych szosy: Frydrychowo
— Karczewo II, Wąbrzeźno —
Niedźwiedź, Niedźwiedź — Dębo-
wałaka, Golub — Niedźwiedź II,
i Niedźwiedź — Tokary.
5. W środę, dnia 1 czerwca br. o go-
dzinie 10 przed poł. w Golubiu
przy szopie do narzędzi szosowych
szosy: Golub — Niedźwiedź I,
Frydrychowo — Karczewo I, Ko-
walewo — Frydrychowo, Frydry-
chowo — Golub i Golub — Wroćki.

Kaucja licytacyjna wynosi 5,00 zł.
Warunki dzierżawy będą przeczytane
przedrozpoczęciem licytacji.

Przewodniczący Wydziału Powiatowego.

Dr E. Prądzyński, starosta.

Reparacyjny warsztat samochodów

KURSY

kierowców samochodów.
(szkoła szoferów)

L. Jasiński, Wąbrzeźno
Wolności 42. Telefon 117.

Rozporządzenie.

Wojewody Pomorskiego

w przedmiocie ujawniania zapasów żyta.

1) Na podstawie art. 2 i 3 ustawy z dnia
2 lipca 1920 r. o zwalczaniu lichwy wojen-
nej (Dz. Ust. R. P. No. 67, poz. 419) w
brzmieniu nadanem przez art. 2 i 3 ustawy
z dnia 5 sierpnia 1922 r. w przedmiocie zmian
w ustawie z dnia 2 lipca 1920 r. o zwalczani-
u lichwy wojennej (Dz. Ust. R. P. No. 69,
poz. 618) oraz rozporządzenia Rady Mini-
strów z dnia 30 sierpnia 1923 r. (Dz. Ust.
R. P. Nr. 91, poz. 714) jak również § 1 roz-
porządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych
z dnia 9 października 1923 r. (Dz. Ust. R. P.
No. 110, poz. 875) w sprawie ujawniania za-
pasów przedmiotów powszechnego użytku za-
rządza co następuje:

§ 1.

Zapasy żyta, znajdujące się w posiada-
niu osób, wymienionych w § 2-gim niniejsze-
go rozporządzenia, podlegają obowiązkowi u-
sawniania najpóźniej do dnia 31 maja br.

§ 2.

Do ujawnienia w myśl § 1-go obowią-
zani są:

1. Producenci rolni, a mianowicie
a. posiadający ponad 100 hektarów, o ile za-
pas posiadanej żyta przekracza 100 ctr.
b. posiadający ponad 20 hektarów, o ile za-
pas żyta przekracza 20 ctr.
2. Składy, fabryczne (młyny) o ile posiada-
ny zapas żyta przekracza 100 ctr.
3. Hurtownicy, o ile posiadany zapas prze-
kracza 50 ctr.
4. Detaliści, o ile posiadany zapas przekra-
cza 5 ctr.

§ 3.

Zgłaszanie zapasów żyta odbywać się
będzie:

- a. w miastach, w magistratach
- b. we wsiach, u sołtysów
- c. w obszarach dworskich, u przelożonych
obszarów dworskich.

§ 4.

Zgłoszenie zapasów nie pozbawia posia-
dacza lub osoby przezeń upoważnionej prawa
sprzedaży ujawnionych zapasów lub innego
rozporządzenia niemi.

§ 5.

Winni niestosowania się do powyższych
postanowień, karani będą na mocy § 6-go
rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych
z dnia 9. X. 1923 r. (Dz. Ust. Nr. 110, poz.
875) i § 18 Rozp. Rady Ministrów z dnia 21.
I. 1924 r. (Dz. Ust. Nr. 9, poz. 89) aresztem
do 3-ech miesięcy i grzywną do 10.000 zł.
lub jedną z tych kar przy możliwości jednoczes-
nego orzeczenia konfiskaty. —

Toruń, dnia 19 maja 1927 r.

L. dz. VII. G. No. 3527/27

WOJEWODA:

(—) Młodzianowski

Powyższe rozporządzenia Wojewody Po-
morskiego podaję niniejszem do publicznej wia-
domości.

Zapasy żyta należy zgłaszać przez pro-
ducentów, hurtowników, detalistów, właścicie-
li składów i młynów do dnia 31 maja 1927
r. w godzinach od 8,30 do 13 w Miejskim
Urzędzie Policyjnym (Ratusz pokój 3 — 4)
ustnie z równoczesnym dokonaniem własnor
podpisu w rejestrze zgłoszonych zapasów

L. dz. 3742/27 II B.

Wąbrzeźno, dnia 21 maja 1927 r.

Urząd Policyjny

Schwarz — burmistrz.